

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Кафедра судової медицини, медичного правознавства
ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Освітній компонент	<u>вибірковий</u>
Форма здобуття освіти	<u>заочна</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>229 «Громадське здоров'я»</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Громадське здоров'я»</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Курс	<u>1</u>

Затверджено на засіданні кафедр:
громадського здоров'я та управління
охороною здоров'я
Протокол № 14 від 27 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

Огнєв В.А.

судової медицини, медичного правознавства
імені заслуженого професора.

М.С. Бокаріуса

Протокол № 7 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Дунаєв О.В.

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем громадського здоров'я та
гігієни

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Голова комісії

Огнєв В.А.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА

Мельниченко Олександр Анатолійович – професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, доктор наук з державного управління, професор;
Кривенко Олександр Іванович – доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, кандидат юридичних наук, доцент
Капустник Володимир Валерійович – доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, кандидат юридичних наук, доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мельниченко Олександр Анатолійович – професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, доктор наук з державного управління, професор;
Кривенко Олександр Іванович – доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, кандидат юридичних наук, доцент;
Капустник Володимир Валерійович – доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, доктор юридичних наук, доцент.

Телефон: (050) 162-73-50, (096) 220-80-80, (050) 533-33-30

E-mail: oa.melnychenko@knmu.edu.ua, oi.kryvenko@knmu.edu.ua, vv.kapustnik@knmu.edu.ua

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, корп. А, 3 поверх, кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Очні консультації: час і місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: локація (Google Meet) та час проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Професійні інтереси викладача: публічне управління розвитку суспільних процесів, національної економіки та окремих її галузей (сфер діяльності), передусім, сфери охорони здоров'я; детінізація економіки, боротьба з корупцією, правова та соціальна відповідальність; правознавство, медичне право, протидія злочинам.

<http://distance.knmu.edu.ua/user/files.php>

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=505>

<http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=505>

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Антикорупція та доброчесність» складено відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) та освітньо-професійної програми «Громадське здоров'я» (далі – ОПП) як складову методологічного забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я».

Опис освітнього компонента (анотація). Європейський вектор розвитку передбачає, що Україна буде, окрім іншого, неухильно дотримуватися принципів нульової толерантності до фактів корупції і порушення академічної та професійної доброчесності. Особливо важливо, щоб молоді фахівці від початку своєї професійної діяльності стали протагоністами означених цінностей. Тому слід їх не лише усіляко популяризувати, а й озброювати відповідним методологічним забезпеченням і ознайомлювати з кращими практиками.

Предметом вивчення освітнього компонента є теоретичні основи й практичні засади протидії корупції та забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності.

Міждисциплінарні зв'язки: Освітній компонент «Антикорупція та доброчесність» прямо та/чи дотично пов'язано з освітніми компонентами управлінського, економічного, педагогічного та правового профілю.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента «Антикорупція та доброчесність» передбачає попереднє опанування таких освітніх компонентів: «Організація медико-соціального наукового дослідження», «Організація охорони здоров'я та якість медичного забезпечення населення», «Етика та мораль» та ін.

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента «Антикорупція та доброчесність» мають застосовуватися при вивченні суміжних освітніх компонентів, і для підготовки до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи та здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/files.php>

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1 Мета освітнього компонента – оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками протидії корупції та забезпечення дотримання принципів доброчесності.

1.2 Основні завдання опанування освітнього компонента:

- знати сутність, значення, причини, форми прояву та наслідки корупції;
- розуміти специфіку державної політики щодо протидії корупції;
- знати міру відповідальності корупціонерів;
- вміти застосовувати заходи, спрямовані на протидію корупції;
- знати сутність, принципи, види та значення доброчесності;
- знати принципи академічної та професійної доброчесності;
- знати міру відповідальності за порушення принципів академічної та професійної доброчесності;
- вміти застосовувати заходи, спрямовані на дотримання принципів академічної та професійної доброчесності.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1 Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій, застосування наукових теорій та аналітичних методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

фахові:

ФК 11. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.

1.3.2 Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступного програмного результату навчання:

ПРН 1. Здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в сфері охорони здоров'я на відповідній посаді

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Вибірковий
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки: 1-й
		Семестр 2-й
Розподіл годин: аудиторні – 10, самостійна робота здобувачів вищої освіти – 80	Спеціальність: 229 «Громадське здоров'я»	Лекції 2 год.
		Практичні, семінарські 8 год.
	Освітній ступінь: другий (магістерський)	Самостійна робота 80 год.
	ОПП: «Громадське здоров'я»	Вид контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Антикорупція та доброчесність	2	Проблемна, мультимедійна та лекція-бесіда, презентація
Всього лекційних годин		2	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачені.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Протидія корупції	4	Моделювання процесів і ситуацій, індивідуальні (групові) творчі роботи, кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Усне опитування здобувачів вищої освіти, письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
2	Академічна доброчесність	2		
3	Професійна доброчесність	2		
Всього годин практичних занять		8		

2.2.4 Лабораторні заняття – не передбачені.

2.2.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Протидія корупції	40	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
2	Академічна доброчесність	20		
3	Професійна доброчесність	20		
Всього годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти		80		

Види контролю:

Поточний: усне опитування здобувачів вищої освіти, письмовий контроль теоретичних знань за варіантами, презентація результатів роботи в малих групах.

Проміжний: захист результатів виконання індивідуального завдання.
Додатковий: публічна презентація наукового продукту (тези, стаття...).

Підсумковий: залік.

З КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (наказ ректора ХНМУ № 181 від 21.08.2021 р.).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння ними кожної теми освітнього компонента і виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ПНД включається також оцінка за виконане ІНДЗ. Перерахунок середньої оцінки за ПНД у багатобальну шкалу, для освітніх компонентів, що завершуються заліком (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5,00	200	4,47-4,49	179	3,94-3,96	158	3,42-3,44	137
4,97-4,99	199	4,45-4,46	178	3,92-3,93	157	3,40-3,41	136
4,95-4,96	198	4,42-4,44	177	3,89-3,91	156	3,37-3,39	135
4,92-4,94	197	4,40-4,41	176	3,87-3,88	155	3,35-3,36	134
4,90-4,91	196	4,37-4,39	175	3,84-3,86	154	3,32-3,34	133
4,87-4,89	195	4,35-4,36	174	3,82-3,83	153	3,30-3,31	132
4,85-4,86	194	4,32-4,34	173	3,79-3,81	152	3,27-3,29	131
4,82-4,84	193	4,30-4,31	172	3,77-3,78	151	3,25-3,26	130
4,80-4,81	192	4,27-4,29	171	3,74-3,76	150	3,22-3,24	129
4,77-4,79	191	4,24-4,26	170	3,72-3,73	149	3,20-3,21	128
4,75-4,76	190	4,22-4,23	169	3,70-3,71	148	3,17-3,19	127
4,72-4,74	189	4,19-4,21	168	3,67-3,69	147	3,15-3,16	126
4,70-4,71	188	4,17-4,18	167	3,65-3,66	146	3,12-3,14	125
4,67-4,69	187	4,14-4,16	166	3,62-3,64	145	3,10-3,11	124
4,65-4,66	186	4,12-4,13	165	3,60-3,61	144	3,07-3,09	123
4,62-4,64	185	4,09-4,11	164	3,57-3,59	143	3,05-3,06	122
4,60-4,61	184	4,07-4,08	163	3,55-3,56	142	3,02-3,04	121
4,57-4,59	183	4,04-4,06	162	3,52-3,54	141	3,00-3,01	120
4,54-4,56	182	4,02-4,03	161	3,50-3,51	140	Менше 3	Недостатньо
4,52-4,53	181	3,99-4,01	160	3,47-3,49	139		
4,50-4,51	180	3,97-3,98	159	3,45-3,46	138		

Формою підсумкового контролю міри опанування змісту освітнього компонента є залік, який проводиться викладачем академічної групи відповідно розкладу (на останньому занятті). Залік – це процес, протягом якого перевіряються отримані за час навчання: рівень теоретичних знань; розвиток творчого мислення; навички самостійної роботи; компетенції (вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань).

Для коректного проведення оцінювання підготовленості здобувачів вищої освіти за відповідним освітнім компонентом використовуються певні критерії (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів, що завершуються заліком

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання заліку	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів

Під час оцінювання знань здобувача вищої освіти, що входять для підсумкового заняття (ПЗ), виставляється оцінка за національною шкалою, яка рахується як оцінка за ЗНД (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, 4-бальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Здобувачам вищої освіти, які не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка Fx, якщо вони були допущені до складання заліку, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання заліку.

3.2 Питання до заліку:

1. Transparency International.
2. Агентство з розшуку та менеджменту активів (Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів).
3. Адміністративна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності.
4. Адміністративна відповідальність за причетність до корупції.
5. Академічний плагіат.
6. Байдужість як вияв порушення професійної доброчесності.
7. Види стягнень щодо здобувачів вищої освіти.
8. Види стягнень щодо педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників ЗВО.
9. Вищий антикорупційний суд.
10. Генеральна прокуратура України.
11. Грубість як вияв порушення професійної доброчесності.
12. Державна політика протидії корупції: сутність, значення, мета, завдання.
13. Державна фінансова служба України.
14. Державне бюро розслідувань.
15. Дисциплінарна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності.
16. Дисциплінарна відповідальність за причетність до корупції.
17. Економічні причини і прояви корупції та її наслідки.
18. Єдиний державний реєстр громадян, котрі скоїли корупційні злочини.
19. Єдиний державний реєстр декларацій.
20. Єдиний реєстр досудових розслідувань.
21. Закон України «Про запобігання корупції».
22. Залучення підставних осіб як вияв порушення академічної доброчесності.
23. Заходи регламентації, спрямовані на протидію корупції.
24. Здирництво як вияв порушення професійної доброчесності.
25. Кодекс академічної доброчесності.
26. Контрактне виконання завдання як вияв порушення академічної доброчесності.
27. Конфлікт інтересів.
28. Концепція протидії корупції в Україні.
29. Координаційний комітет по боротьбі з корупцією.
30. Корпоративна культура.
31. Корупція в органах державного управління і органах місцевого самоврядування.
32. Корупція: сутність та значення.
33. Кращі світові практики протидії корупції.
34. Кримінальна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності.
35. Кримінальна відповідальність за причетність до корупції.
36. Маніпулювання з оплатою праці, сплатою податків і розрахунками з партнерами як вияв порушення професійної доброчесності.
37. Матеріальна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності.
38. Міністерство внутрішніх справ України.
39. Міністерство юстиції України.

40. Надання неякісних медичних і/чи супутніх послуг.
41. Національна поліція України.
42. Національна рада з питань антикорупційної політики.
43. Національне агентство з питань запобігання корупції.
44. Національне антикорупційне бюро України.
45. Недотримання екологічних і соціальних норм як вияв порушення професійної доброчесності.
46. Недотримання медичних протоколів як вияв порушення професійної доброчесності.
47. Недотримання трудової дисципліни як вияв порушення професійної доброчесності.
48. Непередбачуване співробітництво як вияв порушення академічної доброчесності.
49. Непрозорє оцінювання як вияв порушення академічної доброчесності.
50. Нецільове використання ресурсів як вияв порушення професійної доброчесності.
51. Обман як вияв порушення академічної доброчесності.
52. Організаційно-управлінські причини і прояви корупції та її наслідки.
53. Основні принципи академічної доброчесності в освітньому процесі.
54. Перевищення повноважень як вияв порушення академічної доброчесності.
55. Перевищення повноважень як вияв порушення професійної доброчесності.
56. Перелік посад з високим і підвищеним рівнем корупційних ризиків.
57. Підказка як вияв порушення академічної доброчесності.
58. Повноваження Комісії з академічної доброчесності, етики та управлінні конфліктами.
59. Політична корупція.
60. Політичні причини і прояви корупції та її наслідки.
61. Політичні прояви корупції та її наслідки.
62. Посадові інструкції.
63. Почесне авторство як вияв порушення академічної доброчесності.
64. Правові заходи, спрямовані на протидію корупції.
65. Правові причини і прояви корупції та її наслідки.
66. Правові прояви корупції та її наслідки.
67. Примарне авторство як вияв порушення академічної доброчесності.
68. Примусова праця як вияв порушення академічної доброчесності.
69. Примусова праця як вияв порушення професійної доброчесності.
70. Примусові благодійні внески як вияв порушення академічної доброчесності.
71. Пріоритетні напрями вдосконалення протидії корупції.
72. Пропозиції щодо розвитку академічної доброчесності в освітньому процесі та в науковій діяльності.
73. Пропозиції щодо розвитку професійної доброчесності.
74. Психологічні заходи, спрямовані на протидію корупції.
75. Псування майна як вияв порушення професійної доброчесності.
76. Репресивні заходи, спрямовані на протидію корупції.
77. Рівень та масштаби корупції: українські та світові реалії.
78. Роль Верховної Ради України у протидії корупції.
79. Роль Кабінету Міністрів України у протидії корупції.
80. Саботаж як вияв порушення академічної доброчесності.
81. Саботаж як вияв порушення професійної доброчесності.
82. Самоплагіат як вияв порушення академічної доброчесності.
83. Система ProZorro.
84. Служба безпеки України.
85. Соціальна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності.
86. Соціальна відповідальність за причетність до корупції.
87. Соціально-економічні прояви корупції та її наслідки.

88. Соціально-психологічні причини і прояви корупції та її наслідки.
89. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.
90. Списування як вияв порушення академічної доброчесності.
91. Стратегія комунікації у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року.
92. Суб'єкти та об'єкти корупційних відносин.
93. Судова практика притягнення до відповідальності за факти корупції.
94. Сутність поняття «академічна доброчесність».
95. Сутність поняття «професійна доброчесність».
96. Технічні заходи, спрямовані на протидію корупції.
97. Тиск як вияв порушення академічної доброчесності.
98. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів і запобігання корупції».
99. Управління запобігання корупції та проведення люстрації.
100. Управління корупційними ризиками.
101. Фабрикація як вияв порушення академічної доброчесності.
102. Фальсифікація як вияв порушення академічної доброчесності.
103. Фінансова відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності.
104. Хабарництво як вияв порушення академічної доброчесності.
105. Хабарництво як вияв порушення професійної доброчесності.

3.3 Зміст освітнього компонента:

Тема 1 Протидія корупції. Корупція: сутність та значення. Суб'єкти та об'єкти корупційних відносин. Корупція в органах державного управління та органах місцевого самоврядування. Перелік посад з високим і підвищеним рівнем корупційних ризиків. Політична корупція. Причини (економічні, правові, організаційно-управлінські, політичні, соціально-психологічні), прояви (політичні, правові, соціально-економічні...) корупції та її наслідки. Державна політика протидії корупції: сутність, значення, мета, завдання. Управління корупційними ризиками. Роль Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України у протидії корупції. Міністерство внутрішніх справ України. Міністерство юстиції України. Національна поліція України. Служба безпеки України. Державна фінансова служба України. Національне антикорупційне бюро України. Національне агентство з питань запобігання корупції. Державне бюро розслідувань. Національна рада з питань антикорупційної політики. Агентство з розшуку та менеджменту активів (Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних й інших злочинів). Управління запобігання корупції та проведення люстрації. Генеральна прокуратура України. Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Вищий антикорупційний суд. Координаційний комітет по боротьбі з корупцією. Transparency International. Єдиний державний реєстр громадян, котрі скоїли корупційні злочини. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Єдиний державний реєстр декларацій. Система ProZorro. Концепція протидії корупції в Україні. Закон України «Про запобігання корупції». Стратегія комунікації у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів і запобігання корупції». Рівень і масштаби корупції: українські та світові реалії. Адміністративна, дисциплінарна, кримінальна та соціальна відповідальність за причетність до корупції. Судова практика притягнення до відповідальності корупціонерів. Правові, психологічні, технічні, репресивні та регламентаційні заходи, спрямовані на протидію корупції. Кращі світові практики протидії корупції. Пріоритетні напрями вдосконалення протидії корупції.

Тема 2 Академічна доброчесність. Сутність поняття «академічна доброчесність». Академічний плагіат. Обман. Залучення підставних осіб. Тиск. Підказка. Контрактне виконання завдання. Конфлікт інтересів. Хабарництво. Непрозоре оцінювання.

Непередбачуване співробітництво. Перевищення повноважень. Почесне авторство. Примарне авторство. Примусові благодійні внески. Примусова праця. Саботаж. Самоплагіат. Списування. Фабрикація. Фальсифікація. Кодекс академічної доброчесності. Основні принципи академічної доброчесності в освітньому процесі. Повноваження Комісії з академічної доброчесності, етики та управлінні конфліктами. Види стягнень щодо педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників ЗВО. Види стягнень щодо здобувачів вищої освіти. Пропозиції щодо розвитку академічної доброчесності в освітньому процесі та в науковій діяльності.

Тема 3 Професійна доброчесність. Сутність поняття «професійна доброчесність». Посадові інструкції. Корпоративна культура. Псування майна. Байдужість. Саботаж. Порушення трудової дисципліни. Грубість. Перевищення повноважень. Нецільове використання ресурсів. Маніпулювання з оплатою праці, сплатою податків і розрахунками з партнерами. Порушення екологічних і соціальних норм. Недотримання медичних протоколів. Надання неякісних медичних і/чи супутніх послуг. Здирництво. Хабарництво. Примусова праця. Соціальна, дисциплінарна, фінансова, адміністративна, матеріальна та кримінальна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності. Пропозиції щодо розвитку професійної доброчесності.

3.4 Індивідуальні завдання (ІЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу й завершується складанням підсумкового заліку. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми освітнього компонента, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних і практичних занять, охоплює декілька тем або зміст освітнього компонента в цілому.

Мета ІЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту і розвиток навичок самостійної роботи.

Структура ІЗ:

- вступ – зазначається тема, мета й завдання роботи і основні її положення;
- теоретичне обґрунтування, виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;
- вказуються та коротко характеризуються методи роботи при виконанні практичних, розрахункових, моделюючих робіт;
- основні результати роботи та їх обговорення – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;
- висновки;
- список використаних джерел.

Порядок подання та захисту ІЗ:

1. Звіт про виконання ІЗ подається у вигляді реферату. Він повинен мати обсяг 10–16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань.

2. ІЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даного освітнього компонента і приймає залік, не пізніше ніж за 2 тижні до дати його проведення.

3. Захист ІЗ відбувається на одному із семінарських занять, де здобувач вищої освіти репрезентує основні результати дослідження (до 5 хв.) та відповідає на питання за даною проблематикою.

4. Оцінка за ІЗ (максимум – 10 балів) є обов’язковою складовою підсумкової оцінки з освітнього компонента.

Невідповідність змісту, занадто великий/малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки чи повернення роботи на доопрацювання.

3.6 Правила оскарження оцінки

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів вищої освіти ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 35/2020) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf) дозволяє уникнути конфліктів під час оскарження здобувачами вищої освіти результатів підсумкового контролю. Подання заяви про апеляцію здійснюється здобувачем вищої освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів складання підсумкового контролю. Здобувач вищої освіти подає заяву до деканату. Декан реєструє заяву у навчально-методичному відділі та надає на підпис ректору. Готує проект наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу вищої освіти дату та місце засідання апеляційної комісії. Якщо здобувач вищої освіти бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються). Заяву розглядають не пізніше двох наступних робочих днів після її подання в присутності здобувача вищої освіти. У випадку відсутності здобувача вищої освіти секретарем комісії у протоколі засідання має зробити відповідний запис. Результати апеляції оголошуються здобувачу освіти відразу після закінчення розгляду його заяви. Здобувач вищої освіти особисто робить запис у протоколі засідання апеляційної комісії про отримання результатів розгляду його справи.

4 ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>), здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Регламентовано порядок ліквідування академічної заборгованості (наказ ректора ХНМУ від 26.12.2019 р. № 533) та Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 36/20) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf). Важливо дотримуватися Кодексу корпоративної етики ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/golovna/pro-nas/kodeks-korporativnoyi-etyky/>). ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам вищої освіти або співробітникам ХНМУ, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість в опануванні освітнього компонента. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

5 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Успішне опанування освітнього компонента вимагає дотримання засад академічної доброчесності. Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації НАЗЯВО (від 29.10.2019 р. протокол № 11) в ХНМУ запроваджено систему розвитку академічної доброчесності, основні положення якої розміщено на сайті ЗВО: Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р.

№ 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195); Положення про підготовку та захист магістерських робіт студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «магістр» у ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 371) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_magistr.pdf). Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. ХНМУ підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Антикорупційний менеджмент: підручник. Київ: ЦУЛ, 2021. 768 с.
3. Бондаренко О.С. Концепція кримінально-правової протидії корупції: монографія. Суми: СумДУ, 2021. 472 с.
4. Висоцька Л., Кирилова Д. CASE: академічна доброчесність: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: ВСП «КРФК НАУ», 2022. 60 с.
5. Гаєв Є.О. Шість уроків з академічної доброчесності: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2020. 42 с.
6. Гребенюк Т.В. Академічна доброчесність: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. 108 с.
7. Запобігання корупції у приватному секторі: монографія / за заг. ред. Б.М. Головкина. Харків: Право, 2020. 286 с.
8. Кікалішвілі М.В. Стратегія й тактика протидії корупційній злочинності в Україні: монографія. Запоріжжя: Гельветика, 2020. 415 с.
9. Кубаєнко А. Антикорупційний менеджмент: методичні рекомендації. Одеса: Фенікс, 2023. 54 с.
10. Кубаєнко А., Крижановська О. Антикорупційне право та основи Е-декларування: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2023. 150 с.
11. Литвиненко В.І., Лісовська Ю.П., Лісовський П.М. Антикорупційне право: навчальний посібник. 2018. С. 64–73.
12. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. SAIUP, 2021. 41 с.
13. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Гельветика. 2019. 588 с.
14. Романов М.В. Основні засади запобігання корупції. Харків: Права людини, 2017. 176 с.
15. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навчально-методичний посібник. Миколаїв: Ліон, 2022. 86 с.
16. Трепак В.М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми: монографія. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 442 с.

17. Франчук В. Правопорушення, пов'язані з корупцією: адміністративно-правові засади протидії: монографія. Варшава: Księgarnia internetowa Difin, ЛьвівДУВС, 2021. 183 с.
18. Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності: практикум. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с.
19. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення: підручник / за заг. ред. В.Я. Настюка. Харків: Право, 2019. 512 с.

Допоміжна

1. 100 корупційних схем в регіонах України. Київ, 2020. 68 с.
2. Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників наукового стажування. 01–13.10.2018 р. Варшава, 2018. 162 с.
3. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів. URL: <https://courses.prometheus.org.ua/courses/>
4. Академічна доброчесність: правові проблеми: матеріали Всеукр. круг. столу, 26 травня 2023 р. Одеса, 2023. 49 с.
5. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артющова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
6. Алексеева О.В. Суб'єкти адміністративної відповідальності за неправомірні дії неповнолітніх: дис. ... к.ю.н.: 12.00.07. Київ, 2016. 205 с.
7. Гудков Д.В. Адміністративно-правові засоби запобігання і протидії корупції: дис. ... к.ю.н.: 12.00.07. Суми, 2018. 249 с.
8. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. SAIUP, 2021. 17 с.
9. Дмитрієв Ю.В. Механізми оцінки та мінімізації корупційних ризиків у системі державного управління України: дис. ... к.держ.упр.: 25.00.02. Маріуполь. 2018. 236 с.
10. Дядик Н. Мобінг – негативна тенденція в суспільстві та її правове регулювання. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/mobing-negativna-tendentsiya-v-suspilstvi-ta-yiyi-pravove-regulyuvannya/>
11. Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. Київ, 2017. 150 с.
12. Звітність і контроль. Інститут аналітики та адвокації. URL: <https://iaa.org.ua/articles/reporting-and-control-how-the-accounting-chamber-functions-in-ukraine-and-poland/>
13. Індекс сприйняття корупції. Transparency International Ukraine: вебсайт. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/>
14. Ключко І.О. Органи прокуратури України в системі суб'єктів протидії корупції: адміністративно-правовий аспект: дис. ... к.ю.н.: 12.00.07. Суми, 2018. 227 с.
15. Корупція в Україні 2021: розуміння, сприйняття, поширеність. Звіт за результатами опитування населення та бізнесу. Київ, 2022. 86 с.
16. Мошнін А.А. Корупція в системі публічної влади України як фактор загрози державній безпеці: дис. ... к.держ.упр.: 25.00.05. Київ, 2020. 250 с.
17. Нонік В.В. Механізми формування та реалізації антикорупційної політики в Україні: дис. ... д.держ.упр.: спец. 25.00.02. Миколаїв, 2019. 402 с.
18. Омельчук С. Бути чесним у навчанні й науці: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти: навчальний посібник. Херсон: Олді+, 2021. 80 с.
19. Осадько О.О. Ділова репутація, честь та гідність працівника як об'єкти захисту в трудовому праві: автореф. дис. к.ю.н.: 12.00.05. Харків, 2017.
20. Основи публічного управління та антикорупційна політика: навчальний посібник / за заг. ред. Є.Г. Карташова, А.П. Миколайця. Київ: Освіта України, 2020. 303 с.
21. Популярні корупційні схеми в публічних закупівлях. YC market. URL: <https://blog.youcontrol.market/populiarni-korupsiini-skhiemi-v-publichnikh-zakupivliakh/>

22. Попченко Т.П. Розвиток державно-управлінських механізмів протидії виникненню корупції у сфері охорони здоров'я в Україні: автореф. дис. ... к.держ.упр.: 25.00.02. Київ, 2010. 24 с.
23. Правові засади та практичні аспекти запобігання корупції: лекційні матеріали до тренінгового навчального курсу для працівників державних органів і посадових осіб місцевого самоврядування. 2017. 85 с.
24. Собенко Н. У ЦПК прокоментували звіт GRECO щодо протидії корупції в Україні. 28 березня 2023. URL: <https://suspilne.media/427542-u-cpk-prokomentuvali-zvit-greco-sodo-protidii-korupcii-v-ukraini/>
25. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): монографія / відп. ред. Я.М. Шевченко. Київ: КНТ, 2008. 626 с.
26. Таламанчук К. Як захистити власну ділову репутацію від язиків незадоволених пацієнтів і конкурентів? URL: https://zib.com.ua/ua/137134-yak_zahistiti_vlasnu_dilovu_reputaciyu_vid_yazikiv_nevdovole.html
27. Тараненко О.П. Державно-управлінські механізми запобігання корупції у сфері публічних закупівель: дис. ... к.держ.упр.: 25.00.02. Київ, 2020. 236 с.
28. Франчук В. Правопорушення, пов'язані з корупцією: адміністративно-правові засади протидії: монографія. Варшава: Księgarnia internetowa Difin, ЛьвівДУВС, 2021. 183 с.
29. Цабєко К.Є. Адміністративно-правові засади відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією: дис. ... к.ю.н.: 081. Суми, 2020. 257 с.
30. Чорний В.І. Формування та реалізація механізмів попередження та протидії корупції в органах державної влади (на прикладі країн ЄС та України): дис. ... к.держ.упр.: 25.00.02. Київ, 2021. 246 с.
31. Що таке доброчесність і чому це важливо для державних службовців? URL: <https://nads.gov.ua/news/dobrochesnist>
32. Alexandra A., Miller S. Integrity Systems for Occupations. Routledge, 2010. 150 p.
33. Andersson S., Anechiarico F. Corruption and Corruption Control Democracy in the Balance. Routledge, 2019. 182 p.
34. Della Porta D., Vannucci A. The Hidden Order of Corruption An Institutional Approach. Routledge, 2012. 316 p.
35. Head B.W., Brown A.J., Connors C. Promoting Integrity. Evaluating and Improving Public Institutions. Routledge, 2008. 358 p.
36. Holmes L. Comparing Police Corruption Bulgaria, Germany, Russia and Singapore. Routledge, 2022. 236 p.
37. Iyer N. How to Find Fraud and Corruption Recipes for the Aspiring Fraud Detective. Routledge, 2020. 264 p.
38. Iyer N., Samociuk M. Fraud and Corruption Prevention and Detection. Routledge, 2006. 312 p.
39. Kajsiu B. A Discourse Analysis of Corruption Instituting Neoliberalism Against Corruption in Albania, 1998-2005. Routledge, 2015. 224 p.
40. Khan K.S. Clinical Trial Integrity. How to ensure transparency and prevent scientific misconduct. CRC Press, 2025. 216 p.
41. Montefiore A., Vines D. Integrity in the Public and Private Domains. Routledge, 1999. 356 p.
42. Nelson K.L., Afonso W.B. Municipal Corruption From Policies to People. Routledge, 2024. 224 p.
43. Orlitzky M., Monga M. Integrity in Business and Management. Routledge, 2018. 212 p.
44. Punch M. Police Corruption Exploring Police Deviance and Crime. Willan, 2009. 296 p.
45. Roberts R. The Death of Public Integrity. Routledge, 2020. 208 p.
46. Smith M. Leading with Integrity. Creating Positive Change in Organizations. Routledge, 2019. 196 p.

7 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Академічна доброчесність.
http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk
2. Болонська декларація (19.06.1999 р.). URL: https://pjp-eu.coe.int/bih-higher-education/images/1999_bologna_declaration_eng.pdf
3. Велика Хартія Університетів (18.09.1988 р.). URL: http://www.edupolicy.org.ua/files/Magna_Charta_Universitatum.pdf
4. Всесвітня конвенція про авторське право (06.09.1952 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text
5. Група держав проти корупції (GRECO). URL: <http://bit.ly/2yLaMDO>.
6. Декларація прав дитини. (20.11.1959 р.). URL: https://zakon.cc/law/document/read/995_384
7. Директива ради про запровадження заходів, покликаних заохочувати до покращення безпеки та охорони здоров'я працівників на роботі (89/391/ЄЕС) (12.06.1989 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b23#Text
8. Європейська соціальна хартія. (03.05.1996 р.). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062
9. Європейський кодекс з академічної доброчесності (2017). URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/european-code-of-conduct-for-research-integrity_horizon_en.pdf
10. Конвенція ООН проти корупції (31.10.2003 р.). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (04.11.1950 р.). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
12. Конвенція про права дитини (20.11.1989 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
13. Конвенція Ради Європи про запобігання та боротьбу з насильством щодо жінок та домашнього насильства (Стамбульська конвенція) (11.05.2011 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text
14. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства. (25.10.2007 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
15. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: Конвенція Ради Європи (27.01.1999 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text
16. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (16.12.1966 р.). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
17. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (16.12.1966 р.). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042
18. Найкращі практики забезпечення наукової доброчесності та запобігання порушенням Організація Економічного Співробітництва та Розвитку. (2018). URL: <https://www.oecd.org/science/inno/40188303.pdf>
19. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету. URL: <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>
20. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
21. Національна наукова медична бібліотека України. URL: <http://www.library.gov.ua>
22. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті. URL: http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

23. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ. URL: http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf
24. Про свободу вираження поглядів та інформації: Декларація Комітету Міністрів Ради Європи (29.04.1982 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_885#Text
25. Стратегія Ради Європи з прав дитини (2016-2021). (2016 р.). URL: <https://rm.coe.int/-/2016-2021-/1680931c9c>
26. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>
27. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: Конвенція Ради Європи (04.11.1999 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text

8 ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf)

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами вищої освіти ХНМУ окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf)

Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv-1.pdf)

Документи щодо поширення інклюзивної освіти в ХНМУ (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk)

)